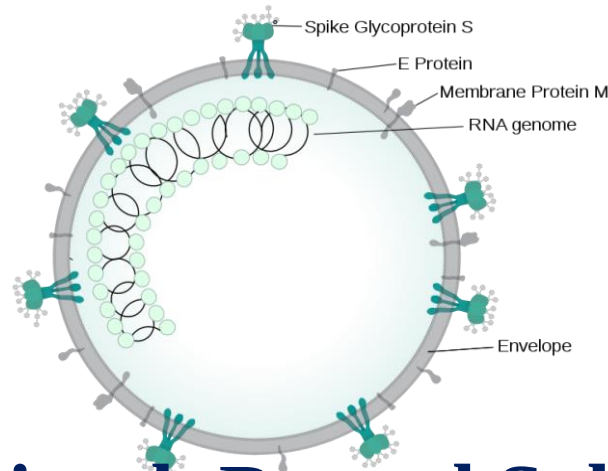

**नोभल कोरोना भाइरसको महामारीमा उद्योग
संचालन गर्नु पुर्व तथा संचालन गर्दा अपनाउनु
पर्ने होसियारीहरु**

Dinesh Prasad Sah

OSH Expert

SMS Environment and Engineering Pvt. Ltd.

www.smsee.com.np

Email: smseenepal@gmail.com

कोभिड : नो भीड

खोकी लागेका र हाच्छ्यू गरेका व्यक्तिहरुबाट कम्तिमा पनि १ मिटर (३ फिट) दूरी टाढा रहनुहोस ।

जनहितका लागि जारी

Design: Sagun Paudel

**कोरोना भाइरसको कुनै औषधि वा खोप
उपलब्ध भएको छैन**

तर

**कोरोना भाइरस माहामारीको रोकथाम गर्न
सकिन्छ**

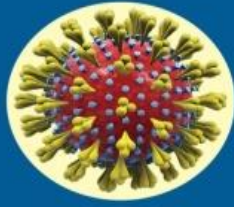
उद्यागका विभिन्न पक्षहरुमा ध्यान दिन पछ

- भवन, अफिस, कार्यस्थल, पार्किङ्ग स्थल, परिसर
- मेशिन, औजार, उपकरण
- सुबिधा लिन आएका गाडी, ईन्धन, लुबरिकान्ट
- कामदार, कर्मचारी, व्यवस्थापक, ग्राहक, भिजिटर
- सवारी साधनहरु, लगाईएका लुगाहरु, भोला, फाइल
- पैसा, नोट, चेक
- क्यानटिन
- फोहोरको व्यवस्थापन

कोरोना भाइरसका केही तथ्य

पदार्थ	दिन सम्म बाच्ने
धातु	५
काठ	४
प्लाष्टिक	३
स्टिल	३
कागज	४ घण्टा देखी ५ दिन
सिसा	५
सेरामिक्स	५
खाना तथा पानी	यस बाट फैलिएको पाइएको छैन तर सावधानी राम्रो
पिसाब	२४ घण्टा
दिसा	४

कोरोना भाइरस रोग (कोभिड-१९)

हाल विश्वभरी फैलिरहेका नयाँ कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट लागेको रोगलाई विश्व स्वास्थ्य संगठनले “कोभिड १९” को नाम दिएको छ र यसलाई विश्वव्यापी महामारीको रूपमा घोषणा गरिसकिएको छ ।

कोरोना भाइरस श्वाशप्रश्वाशको माध्यमबाट सन् रोग हो । यो संक्रमित व्यक्तिले खोक्दा वा हाछ्युँ गर्दा नाक वा मुखबाट निस्कने छिट्टाको माध्यमबाट एक व्यक्तिबाट अर्को व्यक्तिमा सर्दछ ।

कोरोना भाइरस रोगको मुख्य लक्षणहरु

ज्वरो
आउने

खोकि
लाग्ने

श्वाश फेर्न
गाह्रो हुने

यस्ता लक्षणहरु देखा परेमा नजिकको तोकिएको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गर्ने ।

यस रोगको संक्रमणको जोखिमबाट बच्नको लागि निम्न उपायहरु अपनाउनुपर्छ ।

ज्वरो र खोकी लागेको
व्यक्तिबाट टाढा रहने वा
आफूलाई ज्वरो र खोकी
लागेको छ भने पनि अरु
व्यक्तिबाट टाढा रहने र
मास्कको प्रयोग गर्ने

खोक्दा हाछ्युँ गर्दा नाक मुख टिस्यु
पेपर वा कुहनाले छोप्ने र प्रयोग गरेको
टिस्यु पेपरलाई बिक्रो भएको फोहर
फाल्ने भौडोमा फाल्ने र साबुन पानीले
मिथिमिथि हात धुने वा अल्कोहल भएको
स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने

मिडभाडमा
नजाने र
अरुलाई पनि
नजान सुभाब
दिने, हात
मिलाउनुको
सट्टा नमस्कार
गर्ने

बेलाबेलामा
साबुन पानीले
कम्तिमा २०
सेकेन्ड मिथिमिथि
हात धुने वा
अल्कोहल भएको
स्यानिटाइजर
प्रयोग गर्ने

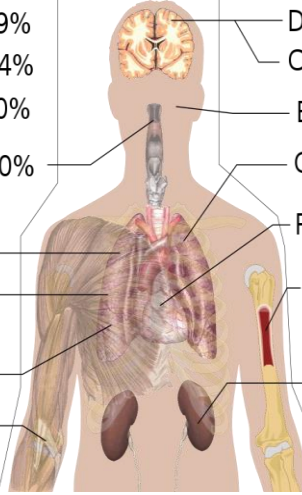
कोरोना प्रभावित
देशबाट आएको
व्यक्तिहरूमा
माथिका लक्षणहरु
देखिए स्वास्थ्य
केन्द्रमा तुरुन्त
जानुपर्दछ । घरैमा
बरदा परिवारका
सदस्यहरूबाट १४ दिन
सम्म छुट्टै आईसोलेसनमा
बरनु पर्दछ ।

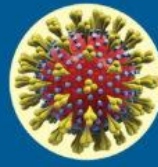
Common symptoms:

Fever: 83-99%
Loss of Appetite: 40-84%
Fatigue: 44-70%
Loss of smell: 15 to 30%
Shortness of breath: 31-40%
Cough: 59-82%
Coughing up sputum: 28-33%
Muscle aches and pain: 11-35%

In severe disease:

Difficulty waking
Confusion
Bluish face or lips
Coughing up blood
Persistent chest pain
Decreased white blood cells
Kidney failure
High fever

कोरोना भाइरस रोगबाट बच्ने उपायहरू

ज्वरो आएमा, खोकि लागेमा वा श्वाश फेर्न गाह्रो भएमा नजिकको तोकिएको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गर्ने

कोरोना भाइरस रोगका बारेमा थप जानकारीको लागि १११५ वा ८८५१२५५८३८, ८८५१२५५८३७, ८८५१२५५८३८ मा सम्पर्क गरौं ।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
राष्ट्रिय स्वास्थ्य विज्ञान सूचना तथा सन्देश केन्द्र

कार्यशाला संचालन पूर्व नोभल कोरोना भाइरसबाट रोकथामका लागि गर्नु पर्ने तयारी

१. कार्यस्थल सफा तथा किटानुरहित भएको यकिन गर्ने
२. कामदार तथा कर्मचारीहरुको वर्कसप भित्र प्रवेश गराउने, हाजिरि गराउने, लुगा फेर्ने समबन्धि व्यवस्था
३. वर्कसप भित्र सुबिधा लिन आएका गाडी प्रवेश गराउने व्यवस्था
४. सामाजिक दुरी कायम गर्न सकिने सफा तथा स्वस्थ्य खाना खाने ठाउको व्यवस्था
५. सफा र स्वस्थ्य ट्वाइलेट तथा पिसाब गर्ने व्यवस्था
६. आवश्यक मात्रामा व्यक्तिगत सुरक्षाका साधनहरुको व्यवस्था
७. सफा र स्वस्थ्य खानेपानीको व्यवस्था
८. ठोस फोहर, फोहोर पानी तथा ट्वाइलेट तथा पिसाब को बैज्ञानिक व्यवस्थापन
९. ग्रहक, भिजिटरको लागि व्यवस्था
१०. आपतकालिन व्यवस्था

कार्यस्थल सफा तथा किटानुरहित भएका यकिन गर्न

- कार्य प्रारम्भ हुनु अगाडि ठोस फोहर, फोहोर पानी तथा ट्वाइलेट तथा पिसाब घरको सर सफाई र सो मा किटनाशकको छर्काव गर्ने
- कार्य प्रारम्भ हुनु अगाडि कार्यस्थल, अफिस, परिसरमा किटनाशकको छर्काव गर्ने

किटनाशक, Sodium Hypochlorite को घोल कसरी तयार गर्ने

सामग्रीहरू

१. Sodium Hypochlorite केमिकल (५.२५ %)
२. नापने प्लाष्टिकको जग वा मग
३. सफा पानी
४. स्प्रे
५. सफा कटनको कपडा

घोल तयार गर्ने तरिका

१ भाग Sodium Hypochlorite केमिकल (५.२५ %) मा ९९ भाग पानी मिसाउने

यो किटनाशकले ३-४ घण्टामा भाईरस मुक्त गर्छ

प्रयोग

तयार घोललाई स्प्रे मेसिनमा राखी कार्यस्थल, मेसीन , परिसर तथा पाकिङ्गमा स्प्रे गर्ने

तयार घोललाई सफा कटनको कपडामा भिजाई बिद्युतिय सामान तथा बारम्बार छोइ राख्ने ठाउहरु पुछ्ने

कामदार तथा कर्मचारीहरुको वर्क्सप भित्र प्रवेश गराउने, हाजिरि गराउने, लुगा फेर्ने समबन्धि व्यवस्था

- वर्क्सप भित्र प्रवेश गर्दा हात धुन वा हातमा Sanitizer लगाउन अनिवार्य गर्ने
- मास्क लगाएर आउनेलाई मात्र प्रवेश गराउने
- थर्मल गनले ज्वरो जाँच गर्ने
- रजिष्टर तथा डिजिटल हाजिरमा रोक लगाउने, एक जना कर्मचारीबाट नाम टिपन लगाउने
- घरबाट लगाएर आएको लुगा खोलने र कार्यस्थलको लुगा लगाउने
- लुगालाई १% बिलिचिङ्ग पाउडरको घोलमा राखी Sanitize गर्न सकिन्छ

Hand Sanitizer 70% Alcohol

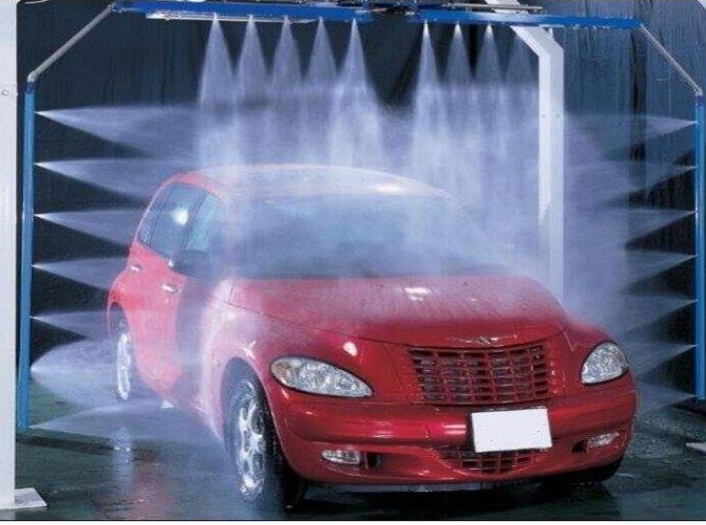
KILLS 99.99% OF GERMS & VIRUSES

उपयुक्त किसिमका हात
धुने तथा हातमा
Sanitizer लगाउने
उपाय

कार्यशाला (Workshop) भित्र सुबिधा लिन आएका गाडी प्रवेश गराउने व्यवस्था

- कार्यशाला (Workshop) भित्र सुबिधा लिन आएका गाडीहरु लाई स्प्रे टनेल भित्रबाट प्रवेश गराउने
- कार्यशाला (Workshop) भित्र सुबिधा लिन आएका गाडीहरुको काम सकेपछी पनि स्प्रे टनेल भित्रबाट बाहिर निकालने
- गाडीको भित्रि भाग लाई स्प्रे गरी किटानुरहित बनाई मात्र कार्य गर्ने
- काम सकेपछी गाडीको भित्रि भाग लाई किटानुरहित बनाई मात्र ग्राहक लाई दिने

तातो ठाऊमा कोरोना भाईरस बाचदैन

नया पाटर्स ल्याउदा पयाक भएको मात्र
ल्याउने र साबधानी पूर्वक पञ्जा लगाएर
खोलने

पेट्रोलियम पदार्थ भएको ठाऊमा कोरोना
भाईरस बाचदैन

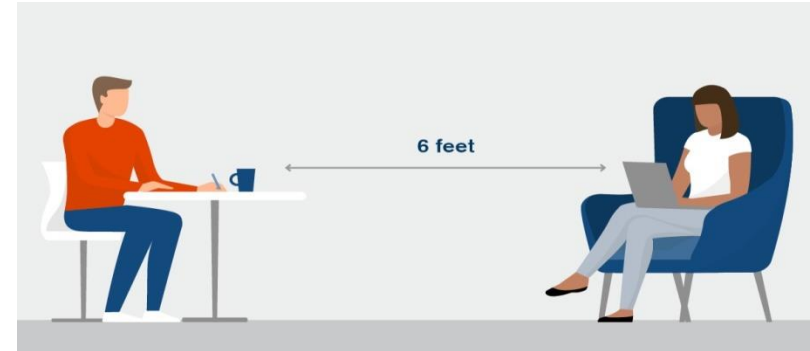
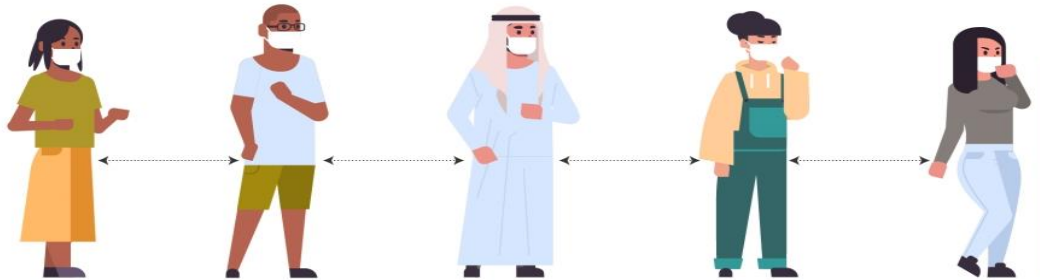
साबुन पानी भएको ठाऊमा कोरोना
भाईरस बाचदैन

सामाजिक दुरी कायम गर्न सकिने सफा तथा स्वस्थ खाना खाने ठाउँको व्यवस्था

Maintain 1.8 metre (6 feet) of distance at all times if in public

- कमतिमा १ मिटर दुरी कायम गरी खाना खाने
- काटा र चमचाको प्रयोग गर्ने
- हात धुने राम्रो व्यवस्था बनाउने

- काटो सकेसम्म नखाने
खानै परे बगिरहेको
पानीमा पखालेर खाने

सफा र स्वस्थ टवाइलेट तथा पिसाब गर्ने व्यवस्था

- प्रयोग पश्चात प्रयाप्त पानीले सफा गर्ने र लिड बन्द गर्ने
- हात धुने राम्रो व्यवस्था बनाउने र दैनिक किटनाशकको छर्काव गर्ने
- निस्कदा खुटा Phenol पानीको घोलमा राखेर निस्कने

आवश्यक मात्रामा व्यक्तिगत सुरक्षाका साधनहरुको व्यवस्था

१ % को Bleaching Powder को घोलमा Sanitize गर्ने

सफा र स्वस्थ खानेपानीको व्यवस्था

- जाँच गरिएको पानी वा RO बाट निकालिएको पानी
- साधारण फिल्टर तथा धाराको पानी खानु हुदैन
- क्लोरिनको घोल राखेको वा उमालेको पानी खानु हुन्छ

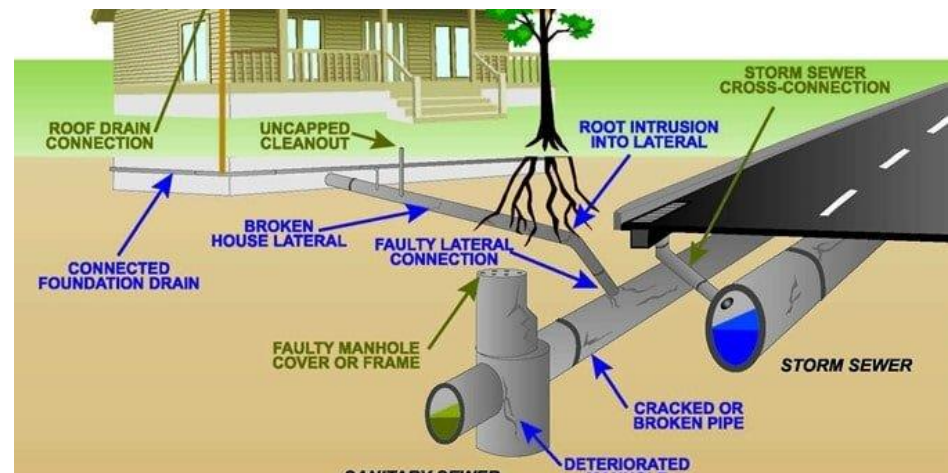
and

ठोस फोहर, फोहोर पानी तथा ट्वाइलेट र पिसाब को बैज्ञानिक व्यवस्थापन

- ठोस फोहोरहरु छुट्याएर बिको भएको डष्ट विनमा राखने र दैनिक व्यवस्थापन गर्ने
- तरल फोहोर पानी पुर्ण रुपले छोपेको नाला वा पाइपबाट मापदण्ड पालना गरी नगरपालीकाको मुख्य नालामा जोडने
- ट्वाइलेट र पिसाबको व्यवस्थापन पुर्ण रुपले छोपेको सेफटी ट्याङ्कमा गर्ने

ग्रहक, भिजिटरको लागी व्यवस्था

- कार्यशाला भित्र प्रवेश गर्दा हात धुन वा हातमा Sanitizer लगाउन अनिवार्य गर्ने
- मास्क लगाएर आउनेलाई मात्र प्रवेश गराउने
- अनावश्यक ग्रहक, भिजिटरको प्रवेश निषेध गर्ने
- ग्रहक, भिजिटरको पुर्ण जानकारीको फर्म भर्ने
- थर्मल गनले ज्वरो जाँच गर्ने
- सामाजिक दुरी कायम गर्न लगाउने
- कार्यस्थलमा प्रवेश निषेध गर्ने

आपतकालिन अवस्थाको लागी व्यवस्था

- हस्पिटल तथा एम्बुलेन्सको फोन नम्बर राख्ने
- कुनै कामदार कर्मचारीमा कोरोना भाइरसको शंका लागेमा तुरुन्त PCR जाँच गराउने र Isolation मा राख्ने

कार्यशाला संचालन गर्दा गर्नुपर्ने कार्यहरू

व्यस्थापकले व्यवस्था गर्नु पर्ने

- हाजिर यकिन गर्ने
- कामको प्लानिङ्ग गर्ने र आवश्यक कामदार राख्ने
- थर्मल जाच गर्ने
- कार्यस्थल तथा परिसरमा किटनाशकको छर्काव
- आवश्यक मात्रामा व्यक्तिगत सुरक्षाका साधनहरूको उपलब्धता
- ई पेयमेन्ट लिने दिने
- पार्किङ्गस्थलमा भएका साधनहरूमा तथा टवाइलेट र पिसाब घरमा किटनाशकको छर्काव
- टवाइलेट र पिसाब घरमा पानीको प्रयाप्त व्यवस्था
- गेट तथा परिसर भित्र पोष्टर, बोर्डहरू मार्फत जनचेतना फैलाउने

कामदार, कर्मचारीहरूले गर्नु पर्ने

- नियमहरूको पूर्ण पालना
- कोरोनाको लक्षण देखिएमा वा शंका लागेमा तुरुन्त PCR परिक्षण गराउने र आइसोलेशनमा बसने
- आफ्नो व्यक्तिगत सुरक्षाका साधनहरूको प्रयोग
- खोख्दा ह्याछु गर्दा टिसु पेपरको प्रयोग गरी डष्ट बिनमा राख्ने
- गफ गर्दा, खादा वा काम गर्दा सामाजिक दुरी १ मिटर राख्ने
- टवाइलेट र पिसाब पछी पानीले पूर्ण रूपले सफा गर्ने
- योगा र व्याम गर्ने
- सामाजीक दुरी कायम गरी रमाईलो गर्ने

नोभल कोरोना भाइरस

सबैका लागि जनचेतनामूलक सन्देश

नोभल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

उच्च ज्वरो

खास फेब्रु भाहो

रुघा

खोकी

नोभल कोरोना भाइरस संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

नियमित रूपमा सिटी सिटी साबुन-पानीले हात धोऔं ।

खोक्दा र छार्छुँ भन्दा सिर र मुख छोप्ने नरो ।

ज्वरो राखितको खास खोपीको लक्षण देखिएमा खासखोपीको प्रयोग गर्नुहोस् ।

छल्लो जमिनमा देखा परेला खज्जला अप्ठ्योता र औजनबाट टाढै रहोस् ।

जंगली तथा घरघरुवा पशुपक्षीसँगको सम्पर्कबाट टाढा रहोस् ।

भाँडा, मासु, तरल अण्डा र तरकारी राम्रोसँग पकाएर मात्र खाऔं ।

- खासको लागि देखा कोरोना संक्रमण नहुन सक्छ । त्यसैले जनचेतना जताओं र आग्रहबल बढाऔं ।
- खासको लागि देखा व्यक्तिगत कम्तीमा एक मीटरको दूरी राखौं ।
- हात निलाउनुको सट्टा नमस्ते गर्नु ।
- सकेसम्म हातले आँखा, नाक र मुख नछोऔं ।
- सरकार र निजामक निकायका निर्देशनको पालना गर्नु ।
- एक अर्कासँग सहयोग र सद्भाव राखौं ।
- समुदाय स्तरमा कोरोना भाइरस सबन्धी सचेतना अभिवृद्धि गर्दै सम्पूर्ण संप्रसंस्था र निकायले आ-आफ्नो संयोजन परिचालन गर्नु ।

कोरोना भाइरस (COVID-19) बाट आफू पनि बच्ने र अरुलाई पनि बचाउ ।

घरका सदस्यहरूले ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू

मास्क लगाउनुहोस् र सीमितको साथ उपयुक्त सामाजिक दूरी कायम गर्नुहोस् (कम्तिमा 1 मीटर)

स्वास्थ्य अवस्थाको निरीक्षण गर्नुहोस् र लक्षणहरू देखा परेमा प्रारम्भिक स्वास्थ्य व्यवस्थाखोज्नुहोस्

भीडभाड ठाउँमा जानबाट जोगिनुहोस्, सार्वजनिक यातायात लिने बेला वा भीड ठाउँमा बस्नु परेमा सर्जिकल मास्क लगाउनुहोस्

व्यक्तिगत स्वच्छता विशेष गरी हात सफा राख्नुहोस्

शरीर प्रतिरोधको निर्माण र स्वस्थ जीवनशैली कायम राख्नुहोस्। योग्य सन्तुलित आहार, नियमित व्यायाम र पर्याप्त आराम मार्फत प्राप्त गर्न सकिन्छ

राम्रो भेन्टिलेसन र बारम्बार सफा गर्ने र कीटाणुशोधन कायम गर्नुहोस् (भान्सा र शौचालय सहित)

सीमित व्यक्तिसँग व्यक्तिगत आइटमहरू (उदाहरण ब्रश) सेयर नगर्नुहोस्

सीमितको साथ खाना बाँड्न बेवास्ता गर्नुहोस्

धुमपान नगर्नुहोस् र मद्यपान सेवनबाट अलग रहनुहोस्

धन्यवाद